

MINISTER EDUKACJI I NAUKI

Warszawa, 24 lutego 2021 r.

DPPI-WPPiP.054.3.2021.MT

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na interpelację nr 19320

Szanowna Pani Marszałek,

składam na Pani ręce odpowiedź na interpelację Posta na Sejm RP Pana Pawła Olszewskiego w sprawie wprowadzenia systemu e-podręczników.

Szanowny Panie Pośle,

uprzejmie informuję:

Ad 1.

W lutym 2019 r. Ministerstwo Edukacji i Nauki udostępniło szkołom Zintegrowaną Platformę Edukacyjną (dalej: ZPE) dostępną pod adresem www.epodreczniki.pl, która składa się z następujących modułów:

- 1) dostępnego dla wszystkich użytkowników portalu – z bezpłatnymi materiałami do kształcenia ogólnego, zawodowego oraz dla uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi;

- 2) dostępnej dla zarejestrowanych użytkowników platformy do prowadzenia e-learningu, w tym nauki zdalnej w czasie rzeczywistym.

Zintegrowana Platforma Edukacyjna oferuje aktualnie ok. 10 tys. e-materiałów edukacyjnych do kształcenia ogólnego oraz zawodowego, z których nauczyciele i uczniowie mogą korzystać w nauczaniu i uczeniu się. Niemal każdy materiał dydaktyczny zawiera pytania otwarte lub ćwiczenia interaktywne, których wyniki mogą być zapisywane w profilu ucznia i dostępne w postaci raportów dla nauczyciela. Zamieszczone na ZPE materiały dydaktyczne są:

- bezpłatne;
- dostępne w dowolnym miejscu przez 24h/7 dni w tygodniu;
- kompleksowym zbiorem otwartych zasobów edukacyjnych umożliwiających realizację podstawy programowej w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych;
- narzędziem pozwalającym na budowanie wiedzy oraz umiejętności uczniów poprzez zastosowanie w nich na różnorodnych, multimedialnych form przekazu;
- udostępniane na otwartej licencji Creative Commons zapewniającej korzystanie z e-materiałów przez nauczycieli i uczniów w bezpieczny sposób, bez naruszenia własności intelektualnej, jak również przetwarzanie treści zawartych w e-materiałach, np. do tworzenia własnych autorskich wersji e-materiałów;
- dostępne z poziomu różnych typów urządzeń: komputera, laptopa, tabletu, smartfona, tablicy interaktywnej;
- dostosowane do standardu WCAG 2.0 na poziomie podstawowym, co pozwala na korzystanie z e-materiałów uczniom z dysfunkcjami.

Projektując rozwój ZPE, wzięliśmy pod uwagę wyniki badań ewaluacyjnych przeprowadzonych w 2017 r. i zdecydowaliśmy się na odejście od tworzenia tradycyjnych e-podręczników na rzecz e-materiałów dydaktycznych do kształcenia ogólnego, które mogą być wykorzystywane do pracy na lekcji oraz do samodzielnej nauki ucznia. Pojedynczy e-materiał dydaktyczny to materiał umożliwiający nauczanie i uczenie się, uwzględniający wybrane cele kształcenia i treści nauczania aktualnej podstawy programowej kształcenia ogólnego. Każdy nowy e-materiał dydaktyczny zawiera co najmniej dwa zasoby multimedialne,

w tym zestaw ćwiczeń interaktywnych oraz treść merytoryczną. E-materiały są bardziej przyjazne dla użytkowników – nauczyciel i uczeń może łatwiej/szybciej wyszukać materiał na interesujący go temat; taka postać e-materiałów daje również możliwość bardziej elastycznego ich wykorzystywania, w tym modyfikacji z wykorzystaniem narzędzi dostępnych na platformie, stosowanie do potrzeb nauczycieli. E-materiały dydaktyczne są weryfikowane pod kątem spełnienia standardów merytoryczno-dydaktycznych, standardu funkcjonalnego, dostępności i techniczno-graficznego.

W tej perspektywie finansowej odeszliśmy zatem od tworzenia tradycyjnych/zwartych e-podręczników na rzecz e-materiałów dydaktycznych do kształcenia ogólnego, które mogą być wykorzystywane do pracy na lekcji oraz do samodzielnej nauki ucznia. Zaprojektowane zostały i wdrożone nowe rozwiązania technologiczno-merytoryczne związane z wielowątkowym wykorzystaniem e-materiałów.

Budowę nowych e-materiałów do kształcenia ogólnego prezentują poniższe grafiki:

Nowe e-materiały dydaktyczne do kształcenia ogólnego

Budowa e-materiału:

- Wprowadzenie
- Przeczytaj (blok tekstowy)
- Multimedia bazowe
- Sprawdź się (ćwiczenia interaktywne)
- Dla nauczyciela (scenariusz lekcji)

Nowe e-materiały dydaktyczne do kształcenia ogólnego

Nowe e-materiały dydaktyczne do kształcenia ogólnego

[illegible]

c) Multimedia bazowe

Nowe e-materiały dydaktyczne do kształcenia ogólnego

Multimedia bazowe:

- film edukacyjny,
- wirtualne laboratorium,
- symulacja interaktywna,
- mapa interaktywna,
- animacja 2D i 3D,
- prezentacja multimedialna,
- prezentacja TED,
- schemat i grafika interaktywna,
- aplet,
- mapa pojęciowa / mapa myśli,
- gra edukacyjna,
- audiobook,
- linia chronologiczna,
- wirtualny spacer,
- Rozszerzona Rzeczywistość,
- testy samosprawdzające

Przykładowe multimedia:

a) schemat interaktywny

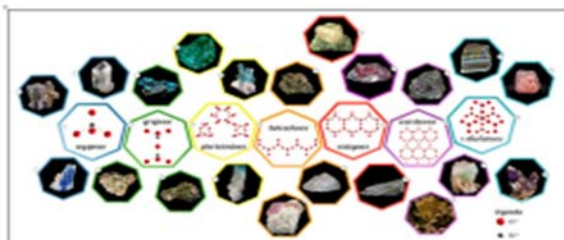
Nowe e-materiały dydaktyczne do kształcenia ogólnego

Schemat interaktywny

Historia

<https://epodreczniki.pl/a/schemat-interaktywny/D1CiEsoYI>

<https://epodreczniki.pl/a/schemat-interaktywny/DBXnTrZle>

Grafika interaktywna

Chemia

<https://epodreczniki.pl/a/grafika-interaktywna/D1iVKhIsM>

Biologia

<https://epodreczniki.pl/a/przeczytaj/D21HYvNzG>

b) wirtualne laboratorium

Nowe e-materiały dydaktyczne do kształcenia ogólnego

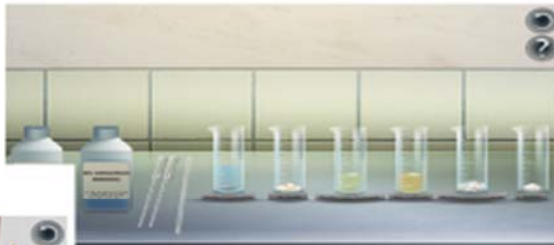
Wirtualne laboratorium

Biologia

<https://epodreczniki.pl/a/wirtualne-laboratorium-wl-i/DppUBuefJ>

<https://epodreczniki.pl/a/wirtualne-laboratorium-wl-i/Dxlii7CB6>

Wirtualne laboratorium (WL-I)

c) linia chronologiczna

Nowe e-materiały dydaktyczne do kształcenia ogólnego

Linia chronologiczna

WoS <https://epodreczniki.pl/a/linia-chronologiczna/D142Qo21h>

J. Polski <https://epodreczniki.pl/a/linia-chronologiczna/DLdX5HXsn>

d) mapa interaktywna

Nowe e-materiały dydaktyczne do kształcenia ogólnego

Mapa interaktywna

Historia
<https://epodreczniki.pl/a/mapa-interaktywna/DeuoiNJob>
<https://epodreczniki.pl/a/mapa-interaktywna/D1AGPhXH4>

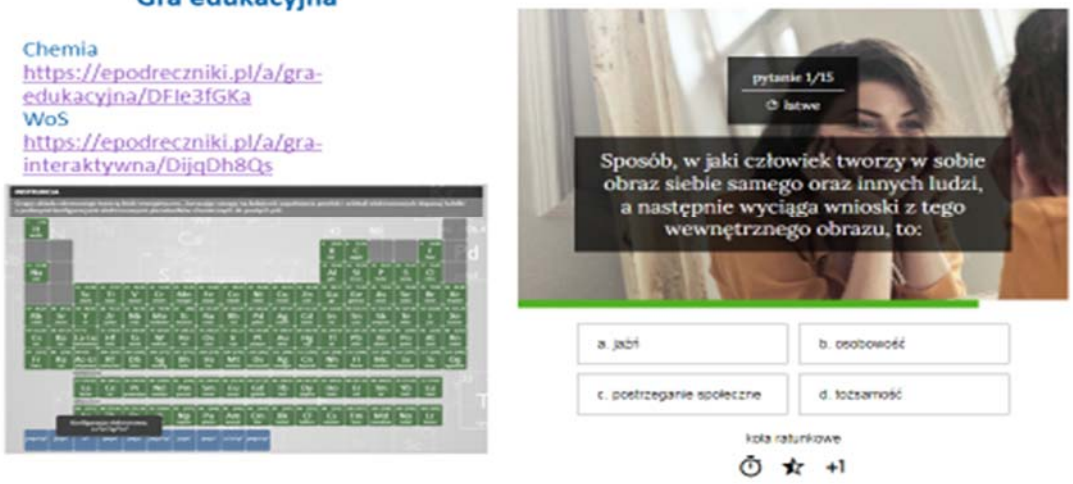

e) gra edukacyjna

Nowe e-materiały dydaktyczne do kształcenia ogólnego

Gra edukacyjna

Chemia
<https://epodreczniki.pl/a/gru-edukacyjna/DF1e3fGKa>
 WoS
<https://epodreczniki.pl/a/gru-interaktywna/DijqDh8Qs>

pytanie 1/15
 łatwe

Sposób, w jaki człowiek tworzy w sobie obraz siebie samego oraz innych ludzi, a następnie wyciąga wnioski z tego wewnętrznego obrazu, to:

a. jaźń b. osobowość
 c. postrzeganie społeczne d. tożsamość

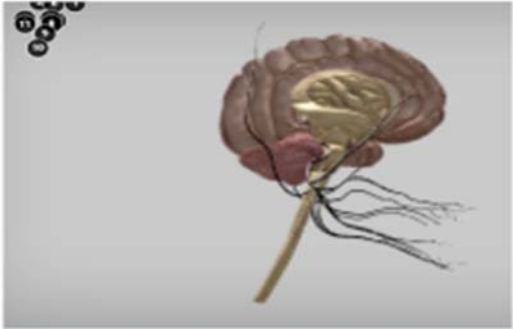
kola ratunkowe
 ⌚ ★ +1

f) mapa myśli, grafika interaktywna, model 3D

Nowe e-materiały dydaktyczne do kształcenia ogólnego

Mapa myśli, grafika interaktywna, model 3D

<https://epodreczniki.pl/a/przeczytaj/D21HYvNzG>

d) ćwiczenia interaktywne

Nowe e-materiały dydaktyczne do kształcenia ogólnego

Ćwiczenia interaktywne (zestaw 8 ćwiczeń/ zadań):

- Test jednokrotnego/ wielokrotnego wyboru z ilustracją lub wieloma lub z audio;
- Ćwiczenia tekstowe – wstawianie, uzupełnianie tekstu, kolorowanie, oznaczanie tekstu;
- Puzzle, parowanie;
- Krzyżówki z ilustracjami;
- Tabele – zaznaczanie, uzupełnianie, przenoszenie;
- Testerka w informatyce;

Przykłady różnorodnych ćwiczeń interaktywnych, których wykorzystanie umożliwia platforma epodreczniki.pl:

<https://epodreczniki.pl/a/platformowe-cwiczenia-interaktywne/DYN4MHgVf>

Biologia <https://epodreczniki.pl/a/sprawdz-sie/D8sZDpx6P>
Historia <https://epodreczniki.pl/a/sprawdz-sie/Dq1cUosTx>
WoS <https://epodreczniki.pl/a/sprawdz-sie/DA11r0k7h>
Geografia <https://epodreczniki.pl/a/sprawdz-sie/D1BSikVOz>

E-materiały dydaktyczne służą rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów oraz mają umożliwiać osiągnięcie - określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego - efektów i celów uczenia się. Wszystkie e-materiały do kształcenia ogólnego opracowywane od 2017 r. są zgodne z obowiązującą podstawą programową, tzn. temat każdego z e-materiałów jest przypisany do celów kształcenia i treści nauczania ujętych w nowej podstawie programowej kształcenia ogólnego. Tym samym e-materiały służą realizacji podstawy programowej i pozwalają uczniom opanować wymagany podstawą programową zakres materiału.

Dzięki udostępnieniu wszystkich opracowanych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój e-materiałów, istniejąca baza zasobów jest na bieżąco aktualizowana i wzbogacona, co spowoduje, że treści z podstawy programowej z 2017 r. i 2018 r. zostaną wypełnione i będą możliwe do zrealizowania zarówno samodzielnie przez uczniów, jak i pod kierunkiem nauczyciela.

Należy podkreślić, że e-materiały dostępne na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej www.epodreczniki.pl mogą być wykorzystywane do prowadzenia zajęć w trybie hybrydowym lub zdalnym, ale także jako materiał dydaktyczny do realizacji podstawy programowej w formie stacjonarnej, z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej.

Nauczyciele i uczniowie korzystając ze ZPE mogą wyszukiwać interesujące ich materiały na różne sposoby: przeglądając katalogi (wybór typu szkoły i przedmiotu), wg. słów kluczowych, wg. wymagań podstawy programowej. Platforma pozwala na planowanie procesu nauki zdalnej i monitorowanie postępów uczniów, a dzięki wbudowanym modułom komunikacyjnym umożliwia komunikację pomiędzy nauczycielami i uczniami oraz pomiędzy uczniami.

Poza e-materiałami służącymi realizacji poszczególnych treści wynikających z obowiązujących podstaw programowych, na platformie dostępne są również przykładowe programy nauczania do nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego (z 2017 i 2018 r.) oraz scenariusze zajęć z zakresu kształcenia ogólnego.

Zintegrowana Platforma Edukacyjna w liczbach

- Prawie **10 000** interaktywnych e-materiałów
- Ponad **3 200** scenariuszy lekcji
- **105** programów nauczania
- Ponad **142,5 mln** odsłon (od marca do grudnia 2020 r.)

ZPE posiada aktualne dane dotyczące szkół i placówek oraz bazę danych nauczycieli i uczniów. Baza danych ZPE zasilana jest danymi z SIO. W oparciu o dane z systemu SIO każdy nauczyciel został przypisany do szkoły albo do kilku szkół (dotyczy tych którzy prowadzą zajęcia w więcej niż jednej szkole). Do każdej szkoły zostały dodane informacje na temat oddziałów w szkole. Uczniowie zostali zaimportowani i przypisani bezpośrednio do danych klas, tak aby odwzorować istniejące podziały na klasy. W ten sposób każdy nauczyciel ma dostęp do danych o klasach w szkołach w których uczy.

Zintegrowana Platforma Edukacyjna ma łatwy w obsłudze system dzielenia się materiałami, a dzięki współpracy z Systemem Informacji Oświatowej wzrosła jej przydatność w codziennej pracy ucznia i nauczyciela. Platforma umożliwia edycję i tworzenie własnych materiałów (z wykorzystaniem materiałów z biblioteki ZPE oraz zasobów zewnętrznych), które pozwalają na przygotowanie lekcji według swoich potrzeb. Do stworzonej grupy uczniów/ pojedynczego ucznia nauczyciel może przypisywać materiały edukacyjne. Nauczyciel posiada również możliwość ustalenia terminu zapoznania się z udostępnionym obiektem wiedzy.

Platforma jest stale rozwijana, m.in. dzięki projektowi pn. „Rozwój funkcjonalności Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej epodreczniki.pl zwiększających możliwości nauki zdalnej” realizowanego przez Centrum Informatyczne Edukacji będące jednostką podległą Ministrowi Edukacji i Nauki. Sukcesywnie udostępniane są na niej również nowe e-materiały. W okresie ostatnich trzech lat (2018-2020) na platformie udostępnionych

zostało ponad 5, 7 tys. nowych e-materiałów do kształcenia ogólnego, do końca obecnej perspektywy finansowej UE, tj. do 2023 r. udostępnionych zostanie kolejnych kilka tysięcy e-materiałów.

Ministerstwo Edukacji i Nauki rekomenduje szkołom (nauczycielom i uczniom) korzystanie z platformy epodreczniki.pl oraz dostępnych na niej zasobów i narzędzi. Nauczyciele mają jednak prawo i możliwość korzystania z takich podręczników i innych pomocy dydaktycznych, jakie uznają za najwłaściwsze dla nich oraz dla uczniów.

Dostrzegając konieczność zapewnienia uczniom dostępu do podręczników nie tylko w postaci papierowej od 1 stycznia 2020 r. wprowadzony został warunek określający, że podręczniki w postaci papierowej dopuszczone do użytku szkolnego muszą posiadać cyfrowe odzwierciedlenie zamieszczone na informatycznym nośniku danych lub w Internecie. Przepis ten dotyczy podręczników w postaci papierowej, co do których wnioski o ich dopuszczenie do użytku szkolnego zostały złożone począwszy od 1 stycznia 2020 r. A zatem zakup podręcznika w postaci papierowej, co do którego wniosek o jego dopuszczenie do użytku szkolnego został złożony po 1 stycznia 2020 r., jest równoznaczny z zapewnieniem przez wydawnictwo dostępu do cyfrowego odzwierciedlenia podręcznika papierowego.

Niemal od początku pracy zdalnej nauczyciele i uczniowie mogą też zatem korzystać z elektronicznych wersji podręczników i materiałów dydaktycznych udostępnionych przez wydawców – na czas pracy i nauki zdalnej

<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/elektroniczne-wersje-podrecznikow-i-materialow-dydaktycznych>.

Ad 2.

Ministerstwo Edukacji i Nauki nie posiada informacji dotyczącej liczby podręczników szkolnych drukowanych każdego roku. Takie dane nie są zbierane.

Ad 3.

Uczniowie szkół podstawowych i szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej mają prawo do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych. Wyposażanie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe jest zadaniem zleconym z zakresu

administracji rządowej wykonywanym przez jednostki samorządu terytorialnego. Na realizację tego zadania jednostki samorządu terytorialnego otrzymują dotację celową z budżetu państwa. Dotacja jest udzielana jednostkom samorządu terytorialnego przez wojewodę.

Prawo do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych obejmuje te podręczniki i materiały, które przeznaczone są do obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego.

Od 2021 roku kwoty dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe kształtują się następująco:

Klasy I – III szkoły podstawowej.

- do wysokości 90 zł/ucznia – na podręczniki do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej oraz zajęć z zakresu danego języka obcego nowożytnego lub materiały edukacyjne
- do wysokości 50 zł/ucznia – na materiały ćwiczeniowe.

Klasa IV szkoły podstawowej

- do wysokości 168 zł/ucznia – na podręczniki lub materiały edukacyjne
- do wysokości 25 zł/ucznia – na materiały ćwiczeniowe.

Klasy V – VI szkoły podstawowej .

- do wysokości 216 zł/ucznia – na podręczniki lub materiały edukacyjne
- do wysokości 25 zł/ucznia – na materiały ćwiczeniowe.

Klasy VII – VIII szkoły podstawowej

- do wysokości 300 zł/ucznia – na podręczniki lub materiały edukacyjne
- do wysokości 25 zł/ucznia – na materiały ćwiczeniowe.

Ministerstwo Edukacji i Nauki nie posiada informacji na temat średniej środków finansowych, jakie co roku są przeznaczane przez rodziców uczniów szkół ponadpodstawowych na zakup podręczników szkolnych.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 22ab ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r., poz. 1327) dyrektor szkoły, na podstawie propozycji zespołów nauczycieli oraz w przypadku braku porozumienia w zespole nauczycieli w sprawie przedstawienia propozycji podręczników lub materiałów edukacyjnych - po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i rady rodziców - ustala zestaw podręczników lub materiałów edukacyjnych obowiązujący we wszystkich

oddziałach danej klasy przez co najmniej trzy lata szkolne. A zatem w szkołach ponadpodstawowych możliwe jest funkcjonowanie obrotu wtórnego podręczników.

Ponadto informuję, że dofinansowanie zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych dla jednego ucznia w „Rządowym Programie pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2020-2022” wynosi:

- 1) dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi (w przypadku gdy są to uczniowie z niepełnosprawnościami spośród następujących niepełnosprawności: uczniowie słabowidzący, niesłyszący, słabosłyszący, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, z niepełnosprawnością ruchową w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym), uczęszczających do szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy w roku szkolnym: 2020/2021, 2021/2022 lub 2022/2023 – do kwoty 225 zł,
- 2) dla uczniów słabowidzących, niesłyszących, słabosłyszących, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy są to niepełnosprawności spośród niepełnosprawności, o których mowa wyżej, uczęszczających: w roku szkolnym 2020/2021 do branżowej szkoły I stopnia lub klasy I branżowej szkoły II stopnia; · w roku szkolnym 2021/2022 do branżowej szkoły I stopnia lub branżowej szkoły II stopnia; · w roku szkolnym 2022/2023 do branżowej szkoły I stopnia lub branżowej szkoły II stopnia – do kwoty 390 zł,
- 3) dla uczniów słabowidzących, niesłyszących, słabosłyszących, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją±, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy są to niepełnosprawności spośród niepełnosprawności, o których mowa wyżej, uczęszczających: · w roku szkolnym 2020/2021 do: klas I i II

czteroletniego liceum ogólnokształcącego, klas II i III dotychczasowego trzyletniego liceum ogólnokształcącego prowadzonych w czteroletnim liceum ogólnokształcącym, klas I i II pięcioletniego technikum, klas II–IV dotychczasowego czteroletniego technikum prowadzonych w pięcioletnim technikum, klas III–VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klas VI–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej, klas I i II liceum sztuk plastycznych, klas V i VI dotychczasowej ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klas II–IV dotychczasowego liceum plastycznego prowadzonych w liceum sztuk plastycznych lub klas V i VI dotychczasowej ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych prowadzonych w liceum sztuk plastycznych; · w roku szkolnym 2021/2022 do: klas I–III czteroletniego liceum ogólnokształcącego, klasy III dotychczasowego trzyletniego liceum ogólnokształcącego prowadzonej w czteroletnim liceum ogólnokształcącym, klas I–III pięcioletniego technikum, klas III i IV dotychczasowego czteroletniego technikum prowadzonych w pięcioletnim technikum, klas III–VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klas VI–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej, klas I–III liceum sztuk plastycznych, klasy VI dotychczasowej ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klas III i IV dotychczasowego liceum plastycznego prowadzonych w liceum sztuk plastycznych lub klasy VI dotychczasowej ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych prowadzonej w liceum sztuk plastycznych; · w roku szkolnym 2022/2023 do: czteroletniego liceum ogólnokształcącego, klas I–IV pięcioletniego technikum, klasy IV dotychczasowego czteroletniego technikum prowadzonej w pięcioletnim technikum, klas III–VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klas VI–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej, klas I–IV liceum sztuk plastycznych lub klasy IV dotychczasowego liceum plastycznego prowadzonej w liceum sztuk plastycznych – do kwoty 445.

Ad 4.

Główny Inspektorat Sanitarny przygotował we współpracy z Ministerstwem Edukacji i Nauki zalecenia dotyczące tornistrów szkolnych, dostępne na stronie <https://www.gov.pl/web/gis/zalecenia-dotyczace-tornistrow-szkolnych>. Zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego waga plecaka nie powinna przekraczać 10-15 % masy ciała ucznia.

Minister Edukacji i Nauki współpracuje z Ministrem Zdrowia oraz Ministrem Sportu na podstawie *Porozumienia o współpracy między Ministrem*

Edukacji Narodowej, Ministrem Zdrowia i Ministrem Sportu i Turystyki w sprawie promocji zdrowia i profilaktyki problemów dzieci i młodzieży z 23 listopada 2009 r. realizowane są działania z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Należy zaznaczyć, że obecnie szkoły, które odpowiadają za stworzenie uczniom właściwych warunków pobytu w szkole, mają obowiązek - oparty na przepisach prawa, dotyczący m.in. zapewnienia miejsca na pozostawienie podręczników i przyborów szkolnych, gabinetu profilaktyki zdrowotnej, dostosowania dla uczniów planu zajęć uwzględniającego równomierne obciążenie zajęciami oraz organizacji zajęć wychowania fizycznego do wyboru - uatrakcyjnienie i motywacja do aktywności ruchowej (zgodnie z § 4a rozporządzenia¹ dyrektor zapewnia uczniom w szkole lub placówce miejsce na pozostawienie podręczników i przyborów szkolnych).

Także i w czasie epidemii, jeżeli zostaną zachowane zasady reżimu sanitarnego, nie ma uzasadnienia do rezygnacji z dotychczasowych miejsc pozostawiania podręczników.

Jednocześnie, nauczyciel może zrezygnować z wyboru podręcznika, ponieważ dotacja celowa przekazywana szkołom na zakup podręczników i materiałów ćwiczeniowych może być również wykorzystana na sfinansowanie kosztu ich powielenia dla celów edukacyjnych. Nauczyciel może korzystać z tej możliwości, udostępniając uczniom fragmenty tekstów i ćwiczeń w formie kserokopii.

Ponadto, dyrektor szkoły tworząc plan finansowy na dany rok szkolny przekazywany do organu prowadzącego, powinien uwzględniać koszty związane z realizacją zadań profilaktyki wad postawy. Nauczyciele oraz rodzice powinni konsekwentnie wymagać powyższych rozwiązań i korzystać z ich możliwości, np. zajęcia z gimnastyki korekcyjnej.

Każda szkoła w ramach diagnozowania potrzeb uczniów w opracowywanym programie wychowawczo-profilaktycznym ma możliwość wpisania działań, które będą przyczyniały się do zapobiegania powstawaniu i rozwojowi wad postawy, w tym w atrakcyjnej dla dzieci formie.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że szkoły w ramach programów wychowawczo-profilaktycznych oraz niejednokrotnie przy współpracy z organizacjami pozarządowymi, podejmują różnorodne inicjatywy w tym

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. 2020, poz.1604);

zakresie. Wsparciem dla nich jest bogata oferta materiałów edukacyjnych i profilaktycznych².

Ad 5.

Nadzór pedagogiczny obejmuje m.in. zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki (art. 55 ust. 1 pkt 6 ustawy – Prawo oświatowe).

Propagowanie wśród dyrektorów szkół dobrych praktyk na rzecz zmniejszenia wagi tornistrów jest na bieżąco realizowane, jako stały element nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratorów oświaty, zgodnie z zaleceniami przygotowanymi przez Główny Inspektorat Sanitarny we współpracy z Ministerstwem Edukacji i Nauki:

- ✓ *Zbyt ciężki plecak może powodować niekorzystne, bolesne napięcia w mięśniach i stawach, oraz bóle bioder i kolan.*
- ✓ *Noszenie nieodpowiedniego plecaka wymusza nieprawidłową postawę – pochylanie sylwetki do przodu, a także bóle w okolicach karku.*
- ✓ *Nadmierne obciążenie źle wpływa również na ramiona, które są nieprzystosowane do noszenia ciężarów.*
- ✓ *Zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego waga plecaka nie powinna przekraczać 10-15 proc. masy ciała ucznia.*

Tornister stanowi nieodzowny atrybut każdego ucznia, dlatego jego waga, odpowiednie dopasowanie oraz właściwe użytkowanie odgrywają ogromną rolę w utrzymaniu prawidłowej postawy oraz zapobieganiu skrzywienia kręgosłupa.

Aby zwrócić uwagę na przeciwdziałanie zjawisku przeciążonych plecaków, Minister Edukacji i Nauki ogłosił 1 października Ogólnopolskim Dniem Tornistra. Przedsięwzięcie to na stałe wpisane jest w kalendarz szkolny i odbywa się raz w roku we wszystkich placówkach oświatowych, w tym w szczególności w szkołach podstawowych.

Akcja w szczególności kierowana jest do rodziców i opiekunów dzieci oraz dyrektorów szkół/ placówek, nauczycieli oraz pielęgniarek i higienistek

² Publikacje dotyczące tej tematyki są dostępne na stronie Ośrodka Rozwoju Edukacji www.ore.edu.pl (zakładki: „Promocja zdrowia”, „Edukacja najmłodszych/Edukacja zdrowotna”). Ponadto propagowanie wśród dyrektorów szkół dobrych praktyk na rzecz zmniejszenia wagi tornistrów jest na bieżąco realizowane, jako stały element nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratorów oświaty. Zgodnie z art. 55 ust. 1 pkt 6 ustawy – Prawo oświatowe nadzór pedagogiczny obejmuje m.in. zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.

szkolnych Należy sprawdzać, jak wygląda szkolny plecak, co uczeń w nim nosi na co dzień i czy rodzice oraz dzieci zwracają uwagę na to, w jaki sposób właściwie zapakować przybory szkolne. Warto przypominać również o tym, że dyrektor szkoły ma obowiązek zapewnienia uczniom możliwości pozostawienia podręczników w szkole, bez potrzeby codziennego ich noszenia.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI I NAUKI

Dariusz Piontkowski
Sekretarz Stanu
/ – podpisany cyfrowo/